

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 33 (7363)

ПАНЯДЗЕЛАК, 30 САКАВІКА

1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

КОЖНЫ ПАТРЫЁТ РАДЗІМЫ, КОЖНЫ КАЛГАСНІК І РАБОЧЫ,
БЕСПАРТЫЙНЫ І КОМУНІСТ, КОМСАМОЛЕЦ І КОМСАМОЛКА
ПАВІНЕН БЫЦЬ АРГАНІЗАТАРАМ АТРАДА, ГРУПЫ АБО
БАЯВОЙ ЯЧЭЙКІ ПА ЗНІШЧЭННЮ ФАШЫСТАУ.

У КОЖНАЙ ВЕСЦЫ І КАЛГАСЕ, СЯЛЕ І МЯСТЭЧКУ АРГА-
НІЗУЙЦЕ АТРАДЫ НАРОДНЫХ МСЦІЦЕЛЯУ!

ДА ЗБРОІ, БЕЛАРУСКІ НАРОД!

БЛІЗАК ЧАС ВЫЗВАЛЕННЯ!

ДА ПРАЦОЎНЫХ БЕЛАРУСІ

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КП(б) БЕЛАРУСІ,

СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

Дарагія браты і сёстры, рабочыя і работніцы, калгаснікі і калгасніцы, працоўная інтэлігенцыя, юнакі і дзяўчаты, бясстрашныя і слаўныя партызаны і партызанкі!

Магутная Чырвоная Армія ў лістападзе месяца спыніла наступленне нямецка-фашысцкай арміі на подступах да Масквы і Ленінграда, перайшла ў рашучае наступленне і нанесла сакрушальнае паражэнне нямецкім войскам.

Толькі ў час бегства з пад Масквы за сарак дзён немцы страцілі забітымі каля 300.000 салдат і афіцэраў. За гэты час савецкія войскі захапілі: 4.801 гармату, 3.071 мінамёт, да 8.000 кулямётаў, да 15.000 аўтаматаў, звыш 90.000 вінтовак, 2.766 танкаў, звыш 300 бронемашын, 33.640 аўтамашын, многа міль ёнаў снарадаў, патронаў, мін і іншую ваенную маёмасць. За гэты ж час знішчана звыш 1.100 нямецкіх самалётаў. Немцы пацярпелі таксама паражэнне ў Крыму, пад Растовам, Тіхвінам, пад Калугай, Тулай, Лазавой, ля горада Калініна, Ельцы, Вялікіх Лук, Таропца.

Пад Старай Русай акружана поўнасію і знішчаецца часцямі Чырвоная Армія 16-я нямецкая армія.

Чырвоная Армія наносіць бесперапынна ўдары па ворагу, гоніць яго на захад і палыпла шчыльна да граніч Беларусі. Некаторыя злучэнні перайшлі граніцу Беларусі, пачаўшы яе вызваленне ад нямецкіх катаяў.

Нямецка-фашысцкая грабармія перціць паражэнне за паражэннем і за свае няўдачы імкнецца адпомсціць мірнаму насельніцтву. Па загаду Гітлера адступаючая фашысцкая армія разбурае і паліць усе нашы сёлы і гарады, працаздольнае насельніцтва — мужчын і жанчын вывозіць у Германію ў канцэнтрацыйныя лагёры, ператвараючы іх у рабоў, асуджаючы на выміранне.

Цэнтральны Камітэт КП(б) Беларусі, Совет Народных Камісараў і Прэзідыум Вярхоўнага Совета Беларускай ССР звяртаюць да вас, працоўныя Беларусі, сваё слова закліку.

Настаў час свяшчэннай і бялітаснай расплаты з крывавым, ненавісным ворагам:

— За нашу зняважаную родную беларускую зямлю.

— За нашы родныя спаленыя і разграбленыя гарады і сёлы.

— За нашы родныя палі, сенажаці і лясы.

— За кроў нашых бацькоў, матак, братоў, сёстраў і дзяцей.

Усе, хто толькі можа насіць зброю, — ад малога да вялікага — паднімайцеся на свяшчэнную, усенародную барацьбу супроць нямецка-фашысцкіх акупантаў. — За нашу родную Савецкую Беларусь. — За

нацыянальную незалежнасць. — За шчасце нашых дзяцей!

Біце і бялітасна знішчайце фашысцкіх гадаў усюды: у вёсцы і горадзе, у лесе і ў полі. Не давайце ворагу спакою ні днём, ні ўночы. Пашырайце партызанскую барацьбу. Усямерна падтрымлівайце дзеянні партызанскіх атрадаў.

Кожны патрыёт радзімы, кожны калгаснік і рабочы, беспартыйны і камуніст, комсомолец і комсомолка павінен быць арганізатарам атрада, групы або баявой ячэйкі па знішчэнню фашыстаў.

У кожнай вёсцы і калгасе, сяле і мястэчку арганізуйце атрады народных мсціцеляў.

Ваеннаабавязаныя, якія не паспелі быць адмабілізаванымі і адстаўшым пры адступленні нашых часцей — уступайце ў партызанскія атрады.

Разбурайце тыл ворага і яго камунікацыі. Падрываўце масты, чыгункі. Узрываўце і падпальвайце базы, склады з гаручым і боепрыпасамі. Знішчайце тэлефонную і тэлеграфную сувязь.

Захоплівайце і выкарыстоўвайце супроць ворага яго-ж уласную тэхніку.

Знішчайце жывую сілу і тэхніку фашыстаў. Рабіце засады ля дарог, біце па калонах і машынах ворага.

Нямецкія войскі, адступаючы, грабляць і паляць вёскі, ліхаманкава спяшаць вывезці награвленую маёмасць. Не давайце фашыстам вывозіць награвленую маёмасць і харчаванне ў Германію. Не давайце паліць вёскі. Арганізуйце абарону кожнай вёскі, кожнага калгаса.

Пры набліжэнні наступаючых час-

цей Чырвонай Арміі, дапамагайце ім разведкай, указвайце пункты абароны ворага, мінныя палі, месцазнаходжанне, колькасць і ўзбраенне гарнізонаў. Дапамагайце Чырвонай Арміі смелымі ўдарамі ў тыл і флангі ворага.

Вядзіце дасканалы ўлік усіх прыхвасняў, пасобнікаў фашызма і знішчайце іх. Бялітасна знішчайце паліцэйскія атрады з немцаў і здраднікаў. Аднаўляйце савецкую ўладу на месцах.

Нямецкія захопнікі шумяць на ўвесь свет аб прадстаячым вясеннім наступленні. Гэтай шуміхай яны імкунца скрыць паражэнне, якое яны панеслі і нясуць пад ударамі Чырвонай Арміі. Як-бы не імкнуліся германскія ўлады арганізаваць вясной новае наступленне, колькі-б не кідалі яны ў бой тэхніку і рэзерваў, германская армія будзе разгромлена магутнай сілай доблеснай Чырвонай Арміі і ўсяго савецкага народа.

Да зброі, беларускі народ!
Блізак час вызвалення!

Вораг будзе разбіт і назаўсёды выгнан з нашай роднай зямлі!

Усенародная барацьба ў тылу нямецкіх акупантаў ускорыць разгром і пагібель крывавага фашызма!

Барацьбой народаў Савецкага Саюза супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў кіруе геній сучаснага талавецтва — вялікі палкаводзец — таварыш СТАЛІН, а дзе СТАЛІН — там перамога.

Беларусь была і будзе Савецкай рэспублікай!

Усе на барацьбу з нямецкімі акупантамі!

За нашу родную Савецкую Беларусь!

Сакратар ЦК КП(б) Беларусі П. ПАНАМАРЭНКА.

Старшыня Соўнаркома Беларускай ССР І. БЫЛІНСКІ.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета Беларускай ССР
Н. НАТАЛЕВІЧ.

3 паведамленняў Савецкага Інформбюро

За час з 25 па 28 сакавіка нашы войскі вялі ўпорныя наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск. На некаторых участках фронта вораг пераходзіў у контратакі, якія былі адбіты з вялікімі для яго стратамі. Нашы войскі занялі некалькі насялёных пунктаў.

За час з 24 па 27 сакавіка знішчана 92 нямецкіх самалёты. Нашы страты за гэты-ж час — 37 самалётаў.

Слухай, беларускі народ!

— Гаворыць радыёстанцыя «Савецкая Беларусь» на хвалі 41,5 метра.

Так пачынае свае перадачы наша радыёстанцыя для Савецкай Беларусі, часова захопленай нямецкімі акупантамі.

Родныя браты і сёстры!
Слухайце сваю радыёстанцыю.

якая нясе вам словы праўды аб вялікай Краіне Советаў, аб гераічнай Чырвонай Арміі, аб усіх падзеях міжнароднага жыцця.

Радыёстанцыя «Савецкая Беларусь» працуе штодзённа з 9 гадзін раніцы, з 5 дня і з 8.15 вечара на хвалі 41,5 метра.

БЕЛАРУСКІЯ ВУЧОНЫЯ НЯСТОМНА ПРАЦУЮЦЬ

Нядаўна ў г. Казані адбылася сесія Беларускай Акадэміі навук. Сесія падвяла вынікі працы Акадэміі і вызначыла планы далейшай сваёй дзейнасці. Акупацыя Беларусі немцамі не спыніла работы беларускіх вучоных. Сваю навуковую дзейнасць яны прысвяцілі агульнанароднаму змаганню з нямецкім фашызмам.

Нямецкія сучасныя агрэсары маюць сваіх папярэднікаў у нямецкай гісторыі. Нямецкія пануючыя класы на працягу ўсёй нямецкай гісторыі імкнуліся да захопу чужых зямель і да занявання іншых народаў.

Гістарычныя доследы аб захопніцкай палітыцы нямецкага імперыялізма — вось тэма маёй работы, над якой я працую ў дні Вялікай Айчыннай вайны савецкага народа з крывавым фашызмам.

Мы, беларускія вучоныя, вернемся ў вызваленую ад немцаў Беларусь з новымі вынікамі сваёй працы.

Акадэмік В. Н. ПЕРЦАЎ.

ПАДРЫХОўКА ДА ВЫСТАЎКІ БЕЛАРУСКАГА ВЫЯЎЛЕНЧАГА МАСТАЦТВА

Беларускія мастакі сваёй творчасцю служаць справе хутчэйшага разгрому крывавага фашызма. Распачата падрыхтоўка да выстаўкі беларускага выяўленчага мастацтва, якая адлюструе гераічную барацьбу нашага народа з нямецкімі акупантамі.

Заслужаны дзеяч мастацтваў Грэнбэ робіць скульптуру Героя Савецкага Саюза Даватара, працуе над скульптурнай кампазіцыяй «Герой-франтавікі». Заслужаны дзеяч мастацтваў Азгур прадставіць на выстаўку скульптуры Герояў Савецкага Саюза Гастэла, Бумажкова і Паўлоўскага.

Баец Чырвонай Арміі скульптар Глебаў працуе над кампазіцыяй «Знішчым фашызм». Над партызанскімі тэмамі працуе скульптар Жораў. Партрэты герояў фронту і тыла лепіць скульптар Рапапорт.

На тэмы «Чырвоная Армія ў барацьбе з нямецкім фашызмам» і «Нашы танкісты тараняць танкі ворага» пішуць карціны мастакі Зайцаў і Манасзон, якія знаходзяцца ў дзеючай арміі.

Над «Франтавымі зарысоўкамі» працуе графік Б. Малкін. Пішуць карціны на тэмы Айчыннай вайны мастакі Красоўскі, Гаўрыленка, Ціхановіч, Кудрэвіч, Давідовіч і інш.

АБУТАК ДЛЯ БАЙЦОЎ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Эвакуіраваная разам з калектывам рабочых і даўно адноўленая на новым месцы, гомельская абутковая фабрыка «Праца» цяпер сваёй высокакаснай прадукцыяй забяспечвае Чырвоную Армію.

На фабрыцы шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва на лепшае выкананне вытворчай праграмы. Надыходзячае свята Першага мая рабочыя абавязаліся сустрэць новымі вытворчымі перамогамі.

УСЕ НА БАРАЦЬБУ З НЯМЕЦКІМІ АКУПАНТАМІ!

Адважны камандзір — верны сын беларускага народа

У радах гераічнай Чырвонай Арміі бясстрашна змагаюцца сыны беларускага народа супроць заклатага ворага — германскага фашызма.

Мужнасцю і храбрасцю праславіўся на фронце Айчыннай вайны 19-ці гадовы камандзір-артылерыст, сын зямлі беларускай тав. **Крэпскі**. У баю Крэпскі — вопытны і знаходлівы камандзір. Ён сардэчны друг байцоў. Яго артылерысты б'юць ворага метка і бязлітасна. Уласнымі прыкладамі гераізма ён натхняе байцоў на подвiгі.

Раскажам аб адным баявым эпізодзе. Пасля нядоўгага прывала нашы байцы зноў рушылі ў паход. З вялікімі баямі, ідучы па пояс у снезе, чырвоныя воіны на плячах адступаючага праціўніка, уварваліся ў насялёны пункт І. Варожыя аўтаматычныя палівалі моцным агнём наступваючае падраздзяленне, стрымліваючы прасоўванне чырвоных байцоў. Тады Крэпскі загадаў артылерыстам прамой наводкай выбіваць аўтаматыкаў. Байцы неслі на руках гарматы і снарад за снарадам пасылалі ў варожыя ўмацаваныя пункты. Снарады былі на зыходзе.

Камандзір Крэпскі не разгубіўся. У гэты напружаны міг твар яго прасвятлеў ад новага смелага рашэння.

— Гранаты да бою! — скамандаваў Крэпскі і першым рухнуў наперад, моцна сціскаючы у руках гранату.

— За Радзіму! За Сталіна! — пачуліся воклічы байцоў, якія ўслед за мужным камандзірам рынуліся ў бой.

Не прабежы і 30 крокаў, камандзір заўважыў на адным двары нямецкую гармату. Каля гарматы стаяла некалькі скрынак снарадаў. Крэпскі на хадзе пераклучыў адзін са сваіх разлікаў на нямецкую гармату і на галовы немцаў зноў паліцеў вогненны шквал.

Немцы былі выбіты з насялёнага пункта. На вуліцы асталіся дзесяткі трупаў фашысцкіх салдат.

Яшчэ адно асінае гняздо знішчыў адважны і рашучы камандзір. Яшчэ далей прасунулася часць на захад, да роднай Беларусі.

А. КІРЫЛАЎ.

СІЛА НАРОДНАЙ НЯНАВІСЦІ

З наступленнем вясны полымя партызанскай барацьбы ў Беларусі разгараецца з новай сілай. Партызаны Мінскай абласці бясстрашна наносзяць удары па гітлераўскіх бандытах.

Многа смертных удараў нанёс ворагу партызанскі атрад пад камандаваннем тав. П.

Вось адзін з многіх баявых будняў гэтага атрада. Жыхары адной вёскі паведамілі ў атрад, што трактам да фронту рухаецца нямецкая калона. Гэта было вялікае мотамех. злучэнне, у якім было 30 танкаў, 30 бронемашын, 100 матацыклаў, 50 аўтамашын з пяхотай.

Уступіць у бой з такой сілай было рызыкаўна. Але партызаны добра ведалі, што гэтая грывучая, браніраваная банда вельмі спяшаецца на фронт. Значыць, калі і не ўдасца разграміць калону, удасца затрымаць яе, знясіліць.

БАРАНАВІЦКІЯ ПАРТЫЗАНЫ РЫХТУЮЦА ДА НОВЫХ БАЁЎ

Вялікая нянавісць у працоўных заходніх абласцей Беларусі да нямецкіх акупантаў. Пазнаўшы шчасце жыцця ў умовах савецкага ладу, яны поўны рашымасці помсціць фашыстам за зняволенне і прыгнёт.

Асаблівых баявых поспехаў дасягнуў партызанскі атрад пад камандаваннем тав. М.

Дзейнічаючы смела, уночы і ў дзень, атрад савецкіх патрыётаў наносіць удары па ворагу, перашкаджаючы яму падцягваць рэзервы да лініі фронту. Атрад узарваў 16 мастоў, чым нанёс ворагу вялікія страты ў

І партызаны пачалі дзейнічаць.

На шляху, дзе не было другіх аблокаў, партызаны ўзарвалі вялікі мост. Рух немцаў быў затрыман. Толькі праз суткі калона кранулася далей. Але вельмі хутка вымушана была зноў спыніцца, бо партызаны ўзарвалі яшчэ адзін мост. Гітлераўскае падмацаванне тапталася на месцы, камандаванне было ў паніцы, а партызаны тым часам рыхтавалі новы ўдар па ворагу.

У прыдарожным ляску партызаны наладзілі засаду. Немцы думалі, што ўжо выбраліся з небяспечных мясцін, і сунуліся, як свінні, чарадою. Калі-ж нямецкая калона парайнялася з ляском, партызаны з засады адкрылі такі агонь з кулямётаў і вінтовак, што прышэльцы не ведалі куды ўцякаць, дзе ратавацца ад вогненнага шквалу. Дзесяткі трупаў нямецкіх салдат і афіцэраў, абломкі машын услалі шлях.

тэхніцы і перашкодзіў прасоўванню на ўсход. На працягу больш 150 кілометраў атрад разбурыў тэлефонную лінію.

Нядаўна паміж атрадам і нямецкім гарнізоном ля вёскі В. адбыўся вялікі бой. Партызаны перабілі некалькі дзесяткаў нямецкіх салдат і афіцэраў, а астатніх прымусілі ганебна ўцякаць.

З наступленнем вясны партызанскія атрады Баранавіцкай абласці актыўна свая дзейнасць і пры падтрымцы ўсяго насельніцтва рыхтуюцца да новых удараў па акупантах.

На прасторах Магілёўшчыны

З таго часу, як сюды, на Магілёўшчыну, прыпаўзлі фашысцкія гадзюкі, тут ні ўдзень, ні ўночы не сціхае партызанская барацьба. Гароды, мястэчкі і вёскі Магілёўскай абласці ў крыві. Гітлераўскія каты грабляць, забіваюць, мучаюць савецкіх людзей. Але ім не ўдаецца спыніць, ці хача-б паслабіць партызанскую дзейнасць.

Вось адзін з многіх такіх атрадаў. Узначалвае яго таварыш Х. За час сваёй дзейнасці атрад знішчыў 300 фашысцкіх бандытаў, узарваў 36 варожых аўтамашын, захапіў 13 матацыклаў.

Каб перашкодзіць нямецкім акупантам падцягваць да фронту рэзервы і баявую тэхніку, атрад увес

час псеу дарогі, сувязь. Атрад разбурыў адзін чыгуначны і 4 шасейных масты, пусціў пад адкос 4 эшалоны з боепрыпасамі.

Акупанты аж са шкуры лезуць, каб знайсці і знішчыць мужны партызанскі атрад. Але дарэмна. Не дапамагаюць і карныя атрады. Партызаны нечакана нападаюць на чужынцаў, знішчаюць іх, як шалёных сабак, і раптоўна знікаюць. Справа ў тым, што атрад небачанымі для ворага ніцямі звязан з насельніцтвам.

Радасная вестка аб набліжэнні Чырвонай Арміі яшчэ больш узнімае полымя партызанскай вайны на Магілёўшчыне. Растуць новыя партызанскія атрады.

А каму гэта будзе пад сілу купіць жывёлу і машыны, седзячы галодным і апрабленым? Значыцца, ніхто не можа арандаваць і ў вочы не ўбачыць. Да гэтага ўсё і вядзецца, каб не даць нашай зямлі, а каб на яе пасадзіць нямецкага пана і нас зрабіць яго прыгоннымі парабкамі. Гэта будзе самая страшная і лютая паншчына, якой не ведалі нашы дзяды і прадзяды.

Нямецкая шэльма прывыкла дзейнічаць ашуканствам і гвалтам. Не слухайце абяцанняк нямецкіх абармонтаў, не верце іхнай брахні, а ўзімайцеся на змаганне з імі. Нямецкае гадаўе гіне і ад кулямётаў, і ад віл, калі іх усадзіць у нямецкае чэрава. Чырвоная Армія ўсё далей цісне немцаў на захад і неўзабаве ачысціць ад фашысцкай брыды Беларусь. Ведайце гэта і ўсе ідзіце ў партызанскія атрады.

Тры аршыны магілёўскай зямлі для немца — гэта самая найлепшая зямельная рэформа.

Кузьма ЧОРНЫ

Весткі з Савецкай Радзімы

НАСУСТРАЧ 1 МАЯ

ВАРАШЫЛАЎГРАД. (Данбас)

Тут, недалёка ад палёў сражэння, на шахтах кіпіць напружаная работа. Настойліва, з неаслабнай энергіяй змагаюцца гарнякі за вугаль. Калектыў шахты, дзе загадчыкам т. Кучарэнка, дае сотні тон вугалю звыш плана.

Разам з гарнякамі самааддана працуюць чыгуначнікі суседніх станцый. Гарнякі і чыгуначнікі Данбаса абавязаліся сустрэць Першамайскае свята перавыкананнем вытворчых праграм: гарнякі — выканаць план вугледабычы на 110 проц., чыгуначнікі — давесці пагрузку вугалю да 150 проц. плана.

МАРШРУТЫ ГАРУЧАГА ДЛЯ ФРОНТА

БАКУ. Нафтавікі г. Баку даюць звыш плана тысячы тон нафты, бензіна і масла для фронту. Калектыў ордэнаснага завода імені Сталіна днямі адправіў два маршруты гаручага звыш плана.

На ўчастку 8-га промысла трэста «Леніннафта» брыгада Бабаш Алі павялічыла здабычу на 1.000 тон лёгкай высокакаснай нафты.

НА ПАЛЯХ КРАІНЫ

СТАЛІНАБАД. Таджыкскія калгаснікі імкнуцца засеяць кожны вольны кавалак зямлі, каб даць краіне як мага больш хлеба. Калгасы Курган-Тюбінскага раёна выканалі план сяўбы зернавых на 165 проц.

Сотні гектараў зернавых звыш плана засеялі калгасы Кагановіцкага, Мікаянабадскага, Яванскага і іншых раёнаў рэспублікі.

Міжнародная інфармацыя

НАЛЁТ 100 АНГЛІЙСКІХ БАМ- БАРДЫРОУШЧЫКАЎ НА РУР

ЛОНДАН. Як перадае агенства Рэйтэр, уначы на 26 сакавіка 100 англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на германскі прамысловы раён — Рур.

Уначы на 26 сакавіка англійскія самалёты таксама бамбардыравалі докі ў Сен-Назары. Удзень 26 сакавіка англійскія бамбардыроўшчыкі ў суправаджэнні знішчальнікаў атакавалі судны ворага ля Гаўра.

СУТЫЧКА ПАМІЖ РУМЫНСКАЙ І ВЕНГЕРСКАЙ ЧАСЦЯМІ

АНКАРА. Тут паведамляюць, што на савецка-германскім фронце днямі адбылася буйная сутычка паміж румынскай і венгерскай часцямі.

Прычынай сутычкі з'явіліся спрэчкі аб Трансільваніі, за якую зараз разгарэлася грызня між Румыніяй і Венгрыяй. Салдаты ўзяліся за зброю. Венгры пусцілі ў ход нават артылерыю.

На месцы сутычкі асталося каля сотні забітых з абодвух бакоў.

УЗБРОЕНІЯ АТРАДЫ НЯМЕЦ- КІХ САЛДАТ—ДЭЗЕРТЫРАЎ

На тэрыторыі Польшчы, у раёне горада Розвадува, на працягу двух месяцаў дзейнічае буйны атрад нямецкіх салдат-дэзертыраў з савецка-германскага фронту. Атрад узброен кулямётамі і аўтаматамі.

Салдаты гэтага атрада сістэматычна робяць напады на прадуктовыя склады і склады рэчаў германскай арміі.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

7890

На нашай зямлі хоча гаспадарыць нямецкі пан

Немцы выцягваюць з нашага народа жылы. Яны абабралі яго да ніткі. Больш ужо няма чаго і грабіць. Усё жэрлі фашысцкія ненаеднікі. І вось цяпер хітрая нямецкая шэльма ўскладае на нашу шыю новае ярмо. Яны збіраюцца праводзіць на Беларусі «зямельную рэформу». Усё гэта зводзіцца да таго, каб як мага больш выцягнуць з нашай зямлі хлеба, жэрці самім і карміць сваю вавывую армію, якая сядзіць на нашай шыі.

Наўрад ці знойдзецца хто небудзь такі, хто-б на сваёй уласнай зямлі ахвотна араў і сеяў на тое, каб якая небудзь прыблудная гадзіна сабрала сабе і жэрла ўраджай. А вось немец хоча падахвоціць нас на гэта. Ён выдумаў «зямельную рэформу». Што-ж гэта за «рэформа» такая?

Нямецкая газета і нямецкае ра-

дыё тлумачаць гэта так, што пакуль ідзе вайна, зямля будзе апрацоўвацца «абшчынай», талакой. Кіраваць гэтай «абшчынай» гаспадаркай прыедзе з Германіі нямецкі інструктар. Гэта значыць, з'явіцца з Германіі на нашу шыю пан. За работу сяляне не атрымаюць хлеба і прадуктаў, а ім заплацяць грашыма. А гэта значыць—акупацыйнымі маркамі, за якія нідзе нічога не купіш.

Пасля-ж будзе нейкае «надзяленне зямлёй», якое, нібыта, адбудзецца пасля вайны. Гэта будзе «спадчынная арэнда». Надзел, які каму прыдзецца, сялянін будзе арандаваць у немцаў. Але не ўсе будуць мець права арандаваць у немцаў сваю уласную зямлю. На гэтую арэнду будзе мець права толькі той, хто на будзе жывёлу, сельска-гаспадарчыя прылады і машыны.